

Vergaderjaar 2015–2016

22 660

Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees Parlement

AL/ Nr. 61

VERSLAG

Vastgesteld 14 april 2016

Van zondag 29 november tot en met dinsdag 1 december 2015 vond in Luxemburg de 54ste plenaire bijeenkomst plaats van de Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees Parlement, hierna aangeduid als COSAC. Naast de genoemde delegaties namen ook delegaties van de nationale parlementen van de kandidaat-lidstaten van de Europese Unie deel als waarnemer, evenals delegaties van de Raad van de Europese Unie, van de Europese Commissie en van het Georgische, IJslandse, Noorse en Oekraïense parlement.

De Nederlandse delegatie naar deze conferentie bestond uit de heer Elzinga (SP) en de heer Backer (D66) van de Eerste Kamer en de heer Azmani (VVD), de heer Van 't Wout (VVD), mevrouw Maij (PvdA) en de heer Van Bommel (SP) van de Tweede Kamer. De ambtelijke begeleiding bestond uit mevrouw Van den Driessche (staf commissie EUZA, Eerste Kamer), mevrouw Van Keulen (griffier commissie EUZA, Tweede Kamer) en de heer Middelkoop (Adjunct griffier commissie EUZA, Tweede Kamer). Daarnaast zijn ook een aantal medewerkers van de ambtelijke projectgroep ter voorbereiding op de parlementaire dimensie van het Nederlandse EU-Voorzitterschap meegereisd.

De delegatie brengt als volgt verslag uit:

En marge van de conferentie

De Nederlandse delegatie is op zondag 29 november 2015 ontvangen door de Ambassade te Luxemburg. De heer P.W. Kok, Nederlands Ambassadeur in Luxemburg, heeft daarbij voor de delegatie een briefing verzorgd over de Luxemburgse actuele politiek en de speerpunten en resultaten van het Luxemburgse Voorzitterschap van de EU.

Trojka-vergadering, 29 november 2015

Op zondag 29 november 2015 heeft een vergadering plaatsgevonden van de delegaties van de Trojka. Hierin zetelen momenteel de delegaties van de commissies voor Europese Zaken van de nationale parlementen die het EU-Voorzitterschap dragen in de periode tussen 1 januari 2015 tot 30 juni 2016, waaronder het Nederlandse parlement, alsook een delegatie van het Europees Parlement. Tijdens de Trojka-bijeenkomst is gesproken over en ingestemd met de conceptagenda van de plenaire COSAC-conferentie van 29 november–1 december 2015. Het halfjaarlijkse COSAC-rapport (24th Bi-annual report) is eveneens gepresenteerd door mevrouw Fryda, permanent lid van het COSAC-secretariaat.

De Trojka heeft zich vervolgens gebogen over de door de delegaties aangereikte amendementen voor de conclusies en aanbevelingen en heeft eveneens compromisteksten geformuleerd. In tegenstelling tot het voorstel van de Eerste Kamer is paragraaf 5.3 met betrekking tot de «groene kaart» niet verwijderd en vervangen door een nieuwe tekst, maar in plaats daarvan is de voorgestelde tekst toegevoegd in de nieuwe paragraaf 5.4 (zie tekst Aanbevelingen). De Trojka heeft tot slot de aangepaste versie van de conclusies en aanbevelingen vastgesteld, die tijdens de sessie met de COSAC-Voorzitters zou worden voorgelegd voor besluitvorming.

Verder besprak de Trojka de herbevestiging van de cofinanciering en benoeming van het Permanente Lid van het COSAC-secretariaat voor 2016 en 2017, alsook de brieven die door het Voorzitterschap zijn ontvangen.

Plenaire COSAC-conferentie, 30 november en 1 december 2016

Inleidende toespraken en stand van zaken van het Luxemburgse Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie

De conferentie begon met een welkomstwoord van de heer Di Bartolomeo, voorzitter van het Luxemburgs parlement, waarbij allereerst een minuut stilte werd gehouden ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de terroristische aanval in Parijs op 13 november 2015. De heer Angel, voorzitter van de commissie Europese zaken, defensie, samenwerking en immigratie van het Luxemburgse parlement zat vervolgens de vergadering voor.

Procedurale zaken

Na aanneming van de agenda werd het 24e halfjaarlijkse rapport van de COSAC¹ gepresenteerd. Dit rapport bevat drie hoofdstukken: 1) de toekomst van parlementaire controle op Europese zaken, 2) de Europese migratieagenda, en 3) het uitbreidingsbeleid van de EU. De voorzitter wees tevens op de ingekomen brieven, waaronder de brief van mevrouw Strik (GroenLinks, Eerste Kamer) over het ten einde komen van haar termijn als voorzitter van de commissie Europese Zaken van de Eerste Kamer.

Beleidsdebatten

De volgende beleidsonderwerpen zijn plenair behandeld: een Europese migratieagenda, de strategie voor een digitale eengemaakte markt voor

¹ <http://www.cosac.eu/54-luxembourg-2015/plenary-meeting-of-the-liv-cosac-29-november-1-december-2015/d1-9%20Final%20draft%20of%20the%2024th%20BAR-CLEAN-rev%2018%20Nov%202015.pdf>.

Europa en het uitbreidingsbeleid van de EU. Daarnaast vond er een informele lunch sessie plaats over de onderhandelingen over hervormingen van de Europese Unie in het kader van het aankomend referendum over het lidmaatschap van het Verenigd Koninkrijk.

De plenaire debatten werden ingeleid door een (of meerdere) hoofdsprekers, waarna er de mogelijkheid voor reacties uit de delegaties was. Op de website van de COSAC kunt u de spreekteksten van de hoofdsprekers vinden.² Tevens treft u op de COSAC-website de notulen van de vergadering, waarin de inbrengen van alle sprekers zijn terug te vinden.

De eerste sessie betrof de Europese migratieagenda en was onderverdeeld in twee onderwerpen, ten eerste het algemeen asielbeleid en het legale migratiebeleid en ten tweede de strijd tegen irreguliere migratie en het beveiligen van de buitengrenzen van de Unie. De drie sprekers bij het eerste onderwerp, de heer Stronck (Hoofd Internationale Economische Zaken en Europese Zaken, Ministerie van Buitenlandse Zaken van Luxemburg), de heer Schembri (EASO) en mevrouw Ferrara (lid van de LIBE-commissie van het Europees Parlement), benadrukten de noodzaak om tot een goed werkend migratiebeleid te komen door middel van noodzakelijke wettelijke regelingen en andere afspraken. Ook werd de noodzaak om samen de verantwoordelijkheid te delen en solidair op te treden onderstreept door de sprekers. Tijdens het debat kwamen verschillende onderwerpen gerelateerd aan de migratieproblematiek aan bod, waaronder de mogelijkheid om tot een Gemeenschappelijk Europees Asielbeleid te komen en het voorgestelde relocatiebeleid van de Europese Unie. Voor wat betreft het laatste onderwerp benadrukte het lid **Van Bommel** dat er meer solidariteit zou moeten zijn tussen de lidstaten bij de uitvoering van het relocatiebeleid.

Het tweede onderwerp, de strijd tegen irreguliere migratie en het beveiligen van de buitengrenzen van de Unie, werd toegelicht door twee sprekers, de heer Bordo en de heer Bléjean. Ook hier werd door de heer Bordo, lid van het Italiaans parlement, benadrukt dat gezamenlijke aanpak van de vluchtelingenproblematiek noodzakelijk is, zelfs als het voor een klein deel ten koste gaat van soevereiniteit. Verder werd door de heer Bléjean, deputy commander van EUNAVFOR MED, een toelichting gegeven op de activiteiten van de EUNAVFOR MED in de strijd tegen illegale mensensmokkel en reddingsoperaties op de Middellandse zee. Tijdens het debat werd onder meer gesproken over de soevereiniteit van lidstaten en de noodzaak om de buitengrenzen van de Unie te versterken. Hierbij kwam ook de oorlog in Syrië ter sprake en de toegenomen terroristische dreigingen. De heer Bordo reageerde daarop dat er duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen migratie en de dreiging dat terroristen naar Europa komen als vluchteling. Tijdens het debat bracht het lid **Maij** naar voren dat de Tweede Kamer steun verleent aan maatregelen die ervoor moeten zorgen dat vluchtelingen een beter perspectief krijgen in Nederland, zodat zij het land niet vroegtijdig verlaten. Zij riep andere lidstaten op om hetzelfde te doen en het leven van de vluchtelingen in de lidstaten te verbeteren.

De tweede sessie ging over de strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa en werd ingeleid door de heer Ansip, Vicevoorzitter van de Europese Commissie en Eurocommissaris voor Digitale interne markt. Daarnaast kwamen de heer Zens, de heer Palling en mevrouw Mlinar aan het woord. De heer Ansip benadrukte allereerst het belang van het politieke dialoog tussen de nationale parlementen en de Europese

² <http://www.cosac.eu/54-luxembourg-2015/plenary-meeting-of-the-liv-cosac-29-november-1-december-2015/>.

Commissie. Daarna gaf hij een korte uitleg over de strategie voor een digitale eengemaakte markt en de voorstellen die de Commissie in december zal publiceren hieromtrent. De andere sprekers bespraken de noodzaak om tot een volledige digitale eengemaakte markt te komen in Europa. De heer Palling, voorzitter van de Commissie Europese Zaken van het Estse Parlement, beschreef de veranderingen in de Estse e-infrastructuur sinds de onafhankelijkheid van het land en legde uit dat de veranderingen alleen mogelijk waren door een unieke samenwerking tussen de private en publieke sector. Mevrouw Mlinar, lid van het Europees Parlement, voegde toe dat ook het Europees Parlement bezig is met een rapport over de digitale eengemaakte markt. In het debat werd voornamelijk steun uitgesproken voor het digitale interne markt-initiatief. Het lid Azmani sprak uit dat dit voorstel een van de geselecteerde prioriteiten van de Tweede Kamer is. De Tweede Kamer is daarbij voorstander voor meer wetgeving met betrekking tot de EU-afspraken over roaming en netneutraliteit. De heer **Azmani** moedigde Eurocommissaris Ansip daarbij ook aan om op dit punt vooral kennis te nemen van het BENELUX-voorstel voor striktere regelgeving in de drie landen.

De derde en laatste sessie ging over het uitbreidingsbeleid van de Europese Unie en werd toegelicht door de heer Mordue, de heer Shaker en de heer Krichbaum. De heer Mordue, hoofd afdeling «Strategie en Turkije» van de DG Near van de Europese Commissie, benadrukte allereerst het belang van dialoog met aangrenzende landen, zeker in het licht van de vluchtelingencrisis. Daarnaast gaf hij een uitleg over het nieuwe beleid van de Europese Commissie met betrekking tot kandidaatlanden. De heer Krichbaum, voorzitter van de Commissie Europese Zaken van de Duitse Bondsdag, omschreef het uitbreidingsbeleid van de EU als een succesverhaal en als meer dan gewoon een economische uitbreiding. Hij sprak voornamelijk over het belang van kandidaatlanden om kwalitatief goede resultaten te bereiken in de implementatie van de toetredingsvereisten. Hij pleitte dan ook om de moeilijkste hoofdstukken het eerst te openen, zoals ook in Servië gebeurt. Tenslotte keek de heer Shaker, voorzitter van de Commissie Europese Zaken van het Sloveense Nationale Assemblée, terug op de toetreding van Slovenië en omschreef hij het belang van toetreding, waarbij hij opmerkte dat «zonder het perspectief op lidmaatschap, zou de transitie en consolidatie van democratische instellingen en van een open economie vertraagd zijn of zelfs gestopt zijn.» Het daarop volgende debat richtte zich voornamelijk op de gevolgen van het uitbreidingsbeleid van de Europese Unie, waaronder de gevolgen van een mogelijke toetreding van Turkije. Ook het daadwerkelijke proces van toetreding van nieuwe staten werd besproken.

Bijeenkomst van de COSAC voorzitters

Tijdens de bijeenkomst van de COSAC voorzitters is de termijn van mevrouw Fryda, als permanent lid van het COSAC secretariaat, hernieuwd voor de periode 1 januari 2016 tot 31 december 2017.

Aanbevelingen

De ontwerpaanbevelingen zijn besproken en geamendeerd door de aanwezige commissievoorzitters³. Hierbij is paragraaf 1.5, met betrekking tot de vluchtelingencrisis, van de aanbevelingen op basis van een compromistekst aangepast aangezien er een aantal parlementen waren die, omwille van ingediende subsidiariteitsbezwaren, bezwaren hadden op de formulering van deze paragraaf. Het compromisvoorstel is daarna met brede consensus aangenomen, al verklaarde de Franse Senaat de

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

aanbevelingen niet te ondersteunen. Vervolgens zijn de geamendeerde conclusies van de LIV COSAC aangenomen.

Ten slotte nodigden de heer **Elzinga** en de heer **Azmani** de delegaties uit voor de volgende COSAC, georganiseerd door de Staten-Generaal tijdens het Nederlands Voorzitterschap, waarbij de focus zal liggen op het bevorderen van parlementaire samenwerking en het delen van best practices. De voorzittersbijeenkomst zal plaatsvinden op 7 en 8 februari 2016 en de plenaire COSAC van 12 t/m 14 juni 2016. De heer Azmani introduceerde ter afsluiting een video van de parlementaire dimensie van het Nederlands Voorzitterschap.

Namens de delegatie,

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Eerste Kamer,
Elzinga

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer,
Azmani